

Dosarul nr. 2ra-1059/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: Iu. Malcoci)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Sergiu Rudi, reprezentat de avocatul Igor Coban,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Rudi împotriva lui Daniel Hangan, intervenienți accesorii Pavel Macarenco și Societatea Comercială „Autoparcom” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare și restituirea automobilului,

împotriva deciziei din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Sergiu Rudi, reprezentat de avocatul Igor Coban, a fost casată integral hotărârea din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă :

La data de 18 aprilie 2016, Sergiu Rudi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Daniel Hangan, intervenient accesoriu SC „Autoparcom” SRL cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare și restituirea automobilului.

Prin încheierea protocolară din 04 octombrie 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Macarenco Pavel, proprietarul actual al automobilului.

Prin hotărârea din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea depusă de către Sergiu Rudi a fost respinsă integral, ca neîntemeiată. Totodată, au fost anulate măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea Judecătoriei Buiucani

mun. Chișinău din 05 mai 2016 (nr. 2-2691/16), prin care s-a interzis pârâtului Daniel Hangan și altor persoane înstrăinarea automobilului Audi A4, număr caroserie WAUZZZ8K69A096387, anul fabricării 2009, până la rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată, cu înștiințarea Agenției Servicii Publice despre anularea măsurilor de asigurare a acțiunii.

Prin decizia din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Sergiu Rudi, reprezentat de avocatul Igor Coban, a fost casată integral hotărârea din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea depusă de către Sergiu Rudi a fost admisă parțial. S-a constatat nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015 a automobilului de model Audi A4, nr. caroserie WAUZZZ8K69A096387, anul fabricării 2009, încheiat între Sergiu Rudi și Daniel Hangan. În rest, în partea pretenției ce ține de restituirea automobilului care a constituit obiectul contractului de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat din contul lui Daniel Hangan în beneficiul lui Sergiu Rudi suma de 472,50 de lei cu titlu de taxă de stat, proporțional pretențiilor admise. Măsura de asigurare a acțiunii, dispusă prin încheierea din 05 mai 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, prin care s-a interzis pârâtului Daniel Hangan și altor persoane înstrăinarea automobilului Audi A4, număr caroserie WAUZZZ8K69A096387, anul fabricării 2009, își păstrează efectul până la executarea hotărârii judecătorești.

La 11 august 2020 Rudi Sergiu, reprezentat de avocatul Igor Coban, a declarat recurs (pe care l-a denumit „referință”, care însă după conținut este cerere de recurs), prin care a solicitat admiterea din oficiu a recursului în partea respingerii pretenției cu privire la restituirea bunului mobil sau contravalorii lui, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii acestei pretenții și respingerea recursului declarat de către Daniel Hangan.

Consideră că instanța de apel a examinat cauza cu încălcarea normelor de drept material și procedural, nu a dat o analiză multiaspectuală și multilaterală probelor și argumentelor invocate în cerere, iar decizia instanței în partea respingerii pretenției cu privire la restituirea bunului mobil care a constituit obiectul contractului a cărei nulitate a fost constatată, este ilegală și neîntemeiată.

Avocatul Igor Coban a invocat că pretenția privind restituirea automobilului era posibil de a fi admisă, chiar dacă bunul mobil nu mai aparține intimatului Hangan Daniel și nu mai poate fi obligat să îl restituie. Însă, instanța era în drept, reieșind din materialele cauzei, să dispună obligativitatea achitării contravalorii bunului de către Hangan Daniel.

La data de 12 august 2020, copia recursului declarat de către Sergiu Rudi, reprezentat de avocatul Igor Coban a fost expediată în adresa lui Daniel Hangan, avocatului Cristina Iachimov, SC „Autoparcom” SRL și Pavel Macarenco (f.d. 85, 92-97, volumul II), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Referințe nu au fost depuse.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 11 noiembrie 2020 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a înceta procedura de recurs pe marginea cererii de recurs declarată de Sergiu Rudi, reprezentat de avocatul Igor Coban, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445¹ din Codul de procedură civilă, instanța de recurs dispune, printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac, încetarea procedurii de recurs, din oficiu sau la cerere, dacă după declararea admisibilității recursului se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433.

Conform art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În corespundere cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 26 februarie 2020.

Din materialele cauzei rezultă că decizia integrală a fost expediată la data de 26 martie 2020 la adresele electronice ale lui Sergiu Rudi și avocatului Igor Coban (f.d. 68 verso, volumul II).

La aceeași dată, Sergiu Rudi a confirmat recepționarea deciziei, prin expedierea unui mesaj la adresa electronică a angajatului Curții de Apel Chișinău (f.d. 69, volumul II).

Prin Hotărârea Parlamentului RM nr. 55 din 17 martie 2020 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

Potrivit pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a RM, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Prin urmare, termenul de declarare a recursului a început să curgă la 16 mai 2020 și a expirat la 16 iulie 2020, iar Sergiu Rudi a depus prezentul recurs abia la 11 august

2020 (f.d. 84, volumul II), cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază cu certitudine că, contestarea actului judecătoresc cu depășirea intervalului de timp menționat demonstrează atitudinea neglijentă a recurentului față de drepturile procedurale conferite de legislația națională.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs depus cu omiterea termenului de declarare, împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimitei la un proces echitabil.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a înceta procedura de recurs pe marginea recursului declarat de Sergiu Rudi, reprezentat de avocatul Igor Coban, împotriva deciziei din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 269-270, 445¹ din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se încetează procedura de recurs pe marginea recursului declarat de Sergiu Rudi, reprezentat de avocatul Igor Coban, împotriva deciziei din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Rudi împotriva lui Daniel Hangan, intervenienți accesorii Pavel Macarenco și Societatea Comercială „Autoparcom” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare și restituirea automobilului.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Dosarul nr. 2ra-1059/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: Iu. Malcoci)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Guzun, V. Clima, G. Dașchevici)

DECIZIE

16 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Daniel Hangan, reprezentat de avocatul Cristina Iachimov,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Rudi împotriva lui Daniel Hangan, intervenienți accesorii Pavel Macarenco și Societatea Comercială „Autoparcom” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare și restituirea automobilului,

împotriva deciziei din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de către Sergiu Rudi, reprezentat de avocatul Igor Coban, a fost casată integral hotărârea din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La data de 18 aprilie 2016, Sergiu Rudi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Daniel Hangan, intervenient accesoriu SC „Autoparcom” SRL cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare și restituirea automobilului.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la data de 14 aprilie 2014 a încheiat cu ÎCS „Total Leasing & Finance” SA contractul de leasing financiar nr. 1511L-2014-RUD, obiectul căruia constituia automobilul de model Audi A4.

În baza actului de predare-primire a dreptului de proprietate din 14 februarie 2015, dreptul de proprietate asupra automobilului respectiv a fost trecut după reclamant.

A indicat că la 11 februarie 2015 a încheiat cu ÎCS „Total Leasing & Finance” SA un alt contract de leasing financiar cu nr. 1968L-2015-RUD, obiectul căruia a constituit automobilul de model Toyota Land Cruiser 200.

A susținut că, deoarece la acel moment nu deținea întreaga sumă pentru a achita contractul de leasing financiar nr. 1968L-2015-RUD, la recomandarea ÎCS „Total Leasing & Finance” SA s-a adresat la SC „Autoparcom” SRL pentru a-l ajuta să vândă automobilul Audi A4 pentru a acoperi din banii obținuți o parte esențială a ratelor de leasing pentru automobilul de model Toyota Land Cruiser 200.

Reclamantul a menționat că a lăsat la parcare SC „Autoparcom” SRL automobilul de model Audi A4 pentru a fi vândut, însă ulterior reprezentanții SC „Autoparcom” SRL nu au mai răspuns la telefon, iar la parcare automobilul de model Audi A4 nu se mai află. Întru elucidarea acestei probleme, la 18 februarie 2016 a înaintat o interpelare la Departamentul identificare, înmatriculare a mijloacelor de transport și calificare a conducătorilor auto al ÎS „CRIS „Registru”, prin care a solicitat eliberarea copiilor de pe actele care au stat la baza dobândirii, precum și a pierderii dreptului de proprietate asupra automobilului model Audi A4 de către Rudi Sergiu.

A afirmat că în urma obținerii copiilor respective de la ÎS „CRIS Registru”, i-a devenit cunoscută existența contractului de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015, prin care dânsul i-ar fi transmis lui Daniel Hanganu dreptul de proprietate asupra automobilului Audi A4, prețul contractului de vânzare-cumpărare constituind suma de 9000 de lei.

Reclamantul a declarat că nu a semnat contractul respectiv, acesta fiind falsificat. De asemenea, nu a eliberat vreo procură de înstrăinare a automobilului dat.

Consideră că, caracterul simulat al contractului se adeverește și prin prețul mizer al acestuia, dat fiind faptul că în astfel de condiții cu siguranță nu era să înstrăineze automobilul. În caz contrar, nu poate fi explicată situația în care la data de 11 februarie 2015 a achitat înainte de termen firmei de leasing suma de 5383,68 de Euro pentru răscumpărarea automobilului Audi A4, 2706,72 Euro - costul nerambursat al automobilului; 2676,96 Euro - supraplata la rate de leasing, iar peste 2 zile, la data de 14 februarie 2015 vinde același automobil la preț de 9000 de lei.

A notat că fiind un contract simulat, nici măcar cei 9000 de lei stipulați în contract nu au fost primiți de către el, iar semnătura aplicată în contractul de vânzare-cumpărare nu îi aparține.

Sergiu Rudi a solicitat, în temeiul art. 219, 220 alin. (2) și 221 alin. (2) din Codul civil, constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015 a automobilului model Audi A4, nr. caroserie WAUZZZ8K69A096387, a/f 2009, ca fiind contrar legii, ordinii publice, falsificat și simulat, cu restituirea către reclamant a automobilului.

Prin încheierea protocolară din 04 octombrie 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Macarenco Pavel, proprietarul actual al automobilului.

Prin hotărârea din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea depusă de către Sergiu Rudi a fost respinsă integral, ca neîntemeiată. Totodată, au fost anulate măsurile de asigurare a acțiunii aplicate prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 05 mai 2016 (nr. 2-2691/16), prin care s-a interzis pârâtului Daniel Hangan și altor persoane înstrăinarea automobilului Audi A4, număr caroserie WAUZZZ8K69A096387, anul fabricării 2009, până la rămânerea definitivă a hotărârii instanței de judecată, cu înștiințarea Agenției Servicii Publice despre anularea măsurilor de asigurare a acțiunii.

La 09 august 2018 Sergiu Rudi, reprezentat de avocatul Igor Coban, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral, cu încasarea cheltuielilor de judecată din contul intimatului Daniel Hangan.

Prin decizia din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Sergiu Rudi, reprezentat de avocatul Igor Coban, a fost casată integral hotărârea din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și a fost emisă o hotărâre nouă, prin care acțiunea depusă de către Sergiu Rudi a fost admisă parțial. S-a constatat nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015 a automobilului de model Audi A4, nr. caroserie WAUZZZ8K69A096387, anul fabricării 2009, încheiat între Sergiu Rudi și Daniel Hangan. În rest, în partea pretenției ce ține de restituirea automobilului care a constituit obiectul contractului de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată. S-a încasat din contul lui Daniel Hangan în beneficiul lui Sergiu Rudi suma de 472,50 de lei cu titlu de taxă de stat, proporțional pretențiilor admise. Măsura de asigurare a acțiunii, dispusă prin încheierea din 05 mai 2016 a Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău, prin care s-a interzis pârâtului Daniel Hangan și altor persoane înstrăinarea automobilului Audi A4, număr caroserie WAUZZZ8K69A096387, anul fabricării 2009, își păstrează efectul până la executarea hotărârii judecătorești.

La data de 21 mai 2020 Daniel Hangan, reprezentat de avocatul Cristina Iachimov, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 17 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel a fost emisă cu încălcarea normelor de drept material și aprecierea arbitrară a probelor.

A indicat că instanța de apel a aplicat în mod neechitabil prevederile art. 217 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) cu privire la invocarea din oficiu de către instanța de judecată a nulității absolute a actului juridic, abuzând în mod părtinitor de principiul bunei-credințe în favoarea intimatului Rudi Sergiu și în detrimentul lui Daniel Hangan, circumstanță de a dus la emiterea unei decizii arbitrare.

Reprezentantul recurenteii consideră că prima instanță a apreciat corect probele privitor la relevanța, admisibilitatea și veridicitatea lor, legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei, a reținut în mod corect toată cronologia derulării

situației de fapt prin care Sergiu Rudi a înțeles că automobilul urmează a fi vândut. Astfel, intimatul a venit la parcare și a dorit să procure automobilul de model Toyota Land Cruiser, prețul căruia constituia 45 000 de euro și dat fiind faptul că nu avea această sumă integral, a primit de la ÎCS „Total Leasing & Finance” SA suma de 36 000 de euro, iar diferența de 9000 de euro urma să o acopere din vânzarea automobilului de model Audi A4. În acest sens, a lăsat automobilul în parcare la SC „Autoparcom” SRL pentru a găsi cumpărători.

A susținut că la 14 februarie 2015, Daniel Hangan s-a prezentat la Agenția pentru Înregistrarea Mijloacelor de Transport Auto, unde a făcut cunoștință cu un bărbat care s-a prezentat a fi Sergiu Rudi, care era însoțit de reprezentantul SC „Autoparcom” SRL. După ce actele au fost preluate și verificate de către reprezentantul agenției, la ieșire recurentul a achitat suma de 9000 de euro și a luat automobilul. Daniel Hanganu nu cunoaște care au fost urmările și ce a făcut cu banii Sergiu Rudi, a aflat despre litigiu doar când a fost chemat la poliție pentru a da vânzări pe marginea acestei vânzări.

A menționat că, faptul primirii de către Sergiu Rudi a sumei de 9000 de euro este confirmat atât de către SC „Autoparcom” SRL, prin referința depusă la cererea de chemare în judecată, cât și de fostul proprietar al automobilului de model Toyota Land Cruiser, Ion Rusu, care a confirmat reprezentantului de la parcare că a primit suma de 9000 de euro de la Sergiu Rudi, pe care ultimul a obținut-o în urma vânzării automobilului de model Audi A4.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 26 februarie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a avocatului Cristina Iachimov la data de 26 martie 2020 (f.d. 68, 68 verso, volumul II).

Totodată, se reține că potrivit pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020 (17 martie - 15 mai 2020).

Astfel, recursul declarat la data de 21 mai 2020 de către Daniel Hangan, reprezentat de avocatul Cristina Iachimov, este în termen.

La data de 27 iunie 2020, copia recursului a fost expediată în adresa lui Sergiu Rudi, avocatului Igor Coban, SC „Autoparcom” SRL și Pavel Macarenco (f.d. 83-87, volumul II), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 11 noiembrie 2020 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Daniel Hangan urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În corespundere cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 18 aprilie 2016, Sergiu Rudi a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Daniel Hangan, prin care a solicitat constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015 a automobilului model Audi A4, nr. caroserie WAUZZZ8K69A096387, a/f 2009, ca fiind contrar legii, ordinii publice, falsificat și simulat, cu restituirea către reclamant a automobilului.

În motivarea acțiunii, cu referire la prevederile art. 219, 220 alin. (2) și 221 alin. (2) din Codul civil, Sergiu Rudi a indicat că nu a semnat contractul de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015, acesta fiind falsificat, iar prețul automobilului de 9000 de

lei nu corespunde valorii de piață a bunului mobil, demonstrând caracterul simulat al contractului.

La cererea de chemare în judecată, Sergiu Rudi a anexat copia neautenticată în modul stabilit de lege a contractului de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015, încheiat între Sergiu Rudi și Hangan Daniel, obiectul căruia a constituit automobilul de model Audi A4, nr. caroserie WAUZZZ8K69A096387, a/f 2009 (f.d. 9, volumul I).

Prima instanță, fiind investită cu examinarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii depuse de către Sergiu Rudi, respingând-o integral.

Instanța de fond a conchis că reclamatul nu a motivat aplicabilitatea în speță a prevederilor art. 220 alin. (2) din Codul civil cu privire la nulitatea actului juridic care contravine ordinii publice sau bunelor moravuri, or, norma dată are ca finalitate ocrotirea valorilor fundamentale ale societății și a fost instituită în interes general.

De asemenea, instanța de judecată a stabilit că nu există temeiuri de constatare a nulității contractului de vânzare-cumpărare ca fiind fictiv, deoarece în speță contractul a fost semnat anume cu intenția de a produce efecte juridice. Iar, elementul definitiv al actului juridic consfințit în art. 195 din Codul civil - intenția de a da naștere, modifica sau stinge drepturi și obligații civile, a fost confirmat și de reclamant prin explicațiile date instanței de judecată. Or, încheierea contractului de vânzare-cumpărare din 14 februarie 2015 nu a avut drept scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența actului juridic în realitate.

Mai mult ca atât, prima instanță a invocat că automobilul - obiect al contractului de vânzare-cumpărare din 14 februarie 2015, a fost vândut de către pârâțul Daniel Hangan intervenientului accesoriu Pavel Macarenco, fiind înmatriculat după ultimul la 30 aprilie 2015. Astfel, reclamantul Sergiu Rudi, fiind informat în modul corespunzător, nu a solicitat introducerea în proces în calitate de copârât pe Pavel Macarenco, precum nici nu a solicitat nulitatea actului juridic prin care ultimul a dobândit dreptul de proprietate, ca act subsecvent contractului de vânzare-cumpărare din 14 februarie 2015.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către Sergiu Rudi, reprezentat de avocatul Igor Coban, a concluzionat asupra temeiniciei acestuia, a casat integral hotărârea primei instanțe și a emis o hotărâre nouă, prin care acțiunea depusă de către Sergiu Rudi a fost admisă parțial, fiind constatată nulitatea contractului de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015. În rest, în partea pretenției ce ține de restituirea automobilului care a constituit obiectul contractului de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că este greșită concluzia primei instanțe cu privire la netemeinicia acțiunii cu privire la constatarea nulității contractului, or, actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative, ordinii publice sau bunelor moravuri sunt nule. La fel, din art. 210 din Codul civil (în vigoare până la 01 martie 2019) rezultă că actul juridic încheiat în forma scrisă pentru a fi valabil urmează a fi semnat de părți. Însă, contrar normei legale enunțate, contractul de vânzare-cumpărare contestat nu a fost semnat de către vânzătorul Rudi Sergiu, semnătura fiind aplicată de către o altă persoană, fapt confirmat prin Raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-2813 din

27 mai 2016, efectuat de Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare al IGP al MAI.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit că este eronată concluzia primei instanțe precum că reclamantul nu a dovedit că contractul de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14.02.2015 este falsificat, or, actul juridic semnat din numele unei alte persoane care nu dispune de astfel de împuterniciri și care nu a fost încă identificat în cadrul procesului penal intentat, cu certitudine confirmă nulitatea acestuia.

Cu referire la pretenția privind restituirea automobilului, Curtea de Apel Chișinău a reținut că, odată ce nu s-a constatat că intervenientul accesoriu Pavel Macarenco la cumpărarea automobilului Audi A4 a acționat cu rea-credință, se consideră că ultimul a dobândit bunul mobil litigios în baza unui temei juridic valabil și prin urmare, în speță nu este aplicabila regula potrivit căreia anularea actului inițial atrage și nulitatea actului subsecvent. Mai mult ca atât, prin acțiunea înaintată reclamantul nu a solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare încheiat între Daniel Hangan și Pavel Macarenco, solicitând restituirea bunului de către Daniel Hangan, care nu poate fi obligat să restituie un bun ce nu-i aparține și nu se află în posesia sa.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul litigios, consideră că instanța de apel a încălcat normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Conform art. 137 alin. (1) din Codul de procedură civilă, se consideră înscris orice document, act, convenție, contract, certificat, scrisoare de afacere ori scrisoare personală, alt material expus în scris cu litere, cifre, semne grafice, precum și primit prin fax, poștă electronică ori prin alt mijloc de comunicare sau în alt mod ce permite citirea informației care se referă la circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei și care pot confirma veridicitatea lor.

Potrivit art. 138 alin. (4) din Codul de procedură civilă, înscrisul se depune în original sau în copie autenticată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului. Înscrisul se depune în original când, conform legii sau unui alt act normativ, circumstanțele cauzei trebuie confirmate numai cu documente în original și când, ca urmare a soluționării cauzei, înscrisul își pierde efectul juridic sau când copiile de pe documentul prezentat au cuprinsuri contradictorii, precum și în alte cazuri când instanța consideră necesară prezentarea originalului.

Reieșind din normele de drept enunțate, instanța de judecată poate reține spre examinare și cercetare înscrisurile depuse de către părți și de alți participanți la proces în

modul prevăzut de lege și anume, în original sau în copie autenticată în modul stabilit de lege, indicându-se locul de aflare a originalului.

După cum a fost constatat supra, la materialele cauzei a fost anexată doar copia xerox, neautenticată în modul stabilit de lege, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015, încheiat între Sergiu Rudi și Hangan Daniel, obiectul căruia a constituit automobilul de model Audi A4, a/f 2009 (f.d. 9, volumul I), la dosar nefiind anexat originalul acestui înscris sau o altă copie autenticată în modul stabilit de lege.

În contextul enunțat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că atât prima instanță, cât și instanța de apel au examinat prezenta cauză, întemeindu-și soluțiile în baza unei copii xerox a contractului de vânzare-cumpărare, nefiind stabilit faptul corespunderii acestuia cu originalul lui, circumstanțe pe care instanța de apel nu le-a verificat și nu le-a înlăturat.

Astfel, instanța de apel a admis parțial acțiunea și a constatat nulitatea unui act juridic în baza unei copii a acestuia neautentificate în modul stabilit de lege, fără a verifica veridicitatea și originalitatea acestui înscris, fapt ce incontestabil indică la examinarea superficială a circumstanțelor cauzei și încălcarea prevederile art. 138 din Codul de procedură civilă, instanța de recurs fiind în imposibilitate de a se pronunța asupra autenticității conținutului acestui înscris și de a verifica legalitatea deciziei supuse recursului, la baza căreia a stat un asemenea înscris.

Mai mult ca atât, pe lângă faptul că, contractul de vânzare-cumpărare nr. 14 din 14 februarie 2015, ce constituie obiectul nemijlocit al prezentei cauze, a fost prezentat în copie neautenticată în modul stabilit de lege, din copia xerox prezentată nu pot fi citite toate clauzele incluse în contract, copia nefiind clară.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție apreciază circumstanțele enunțate drept o eroare judiciară care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, motiv din care decizia instanței de apel urmează a fi casată, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În acest sens, se reține că, actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți (principiul nr. 6 al Recomandării nr. R (84)5 privind principiile de procedură civilă menite pentru ameliorarea funcționării justiției, adoptată la 28 februarie 1984 de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia pronunțată nu satisface standardele procedurale ale legalității și temeiniciei unui act judecătoresc, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs la examinarea cauzei în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Daniel Hangan, reprezentat de avocatul Cristina Iachimov și de a casa integral decizia din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecare, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând cauza, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Daniel Hangan, reprezentat de avocatul Cristina Iachimov.

Se casează integral decizia din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Sergiu Rudi împotriva lui Daniel Hangan, intervenienți accesorii Pavel Macarenco și Societatea Comercială „Autoparcom” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la constatarea nulității contractului de vânzare-cumpărare și restituirea automobilului, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Mariana Pitic